

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδότησης 100/2024
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΤΜΗΜΑ ΣΤ΄

Συνεδρίαση της 25^{ης} Σεπτεμβρίου 2024

Σύνθεση:

Προεδρεύων: Κωνσταντίνος Γεωργιάδης, Αντιπρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους

Μέλη: Νικόλαος Καραγιώργης, Θεόδωρος Ράπτης, Αντώνιος Παπαγεωργίου, Μαρία Δεληγιάννη, Μαρία Μπασδέκη και Παναγιώτα Παρασκευοπούλου, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια: Δέσποινα Γάκη, Νομική Σύμβουλος του Κράτους.

Αριθμός Ερωτήματος: Το έγγραφο με αριθμό πρωτ. Γ4α/Γ.Π.οικ.75012/28-12-2022 του Υπουργείου Υγείας, Γενική Διεύθυνση Υπηρεσιών Υγείας, Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού Νομικών Προσώπων, Τμήμα Ιατρών Ε.Σ.Υ., όπως συμπληρώθηκε με τις διευκρινίσεις και τα στοιχεία που παρασχέθηκαν με τα έγγραφα με αριθμούς πρωτ. Γ4α/Γ.Π. οικ. 14101/02-03-2023 και Γ4α/Γ.Π/οικ. 48053/15.09.2023 της ίδιας Υπηρεσίας.

Περίληψη ερωτήματος: Ερωτάται: **A)** αν οι ιατροί Κλάδου Ε.Σ.Υ. μπορούν να υπαχθούν στη διάταξη του άρθρου 7 του ν. 3320/2005, που περιλαμβάνει το «*τακτικό προσωπικό των δημοσίων υπηρεσιών, Ν.Π.Δ.Δ....*», ελλείψει άλλης ειδικής διάταξης και **B)** εφόσον η απάντηση στο πρώτο ερώτημα είναι θετική, αν μπορούν οι επί θητεία ιατροί, οι οποίοι δεν έχουν ακόμα μονιμοποιηθεί με τη διαδικασία της διάταξης του άρθρου 7 του ν. 3754/2009, να αποσπαστούν ως Εθνικοί Εμπειρογνώμονες σε ευρωπαϊκό οργανισμό, δεδομένου, ότι για τους λοιπούς τακτικούς δημοσίου υπαλλήλους δεν

επιτρέπεται η απόσπαση από τη θέση τους κατά την πρώτη διετία από το διορισμό τους.

Στο πιο πάνω ερώτημα, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (ΣΤ΄ Τμήμα) γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

Στο παραπάνω έγγραφο ερώτημα της Υπηρεσίας, όπως συμπληρώθηκε, και στα στοιχεία του φακέλου που το συνοδεύουν, εκτίθενται τα ακόλουθα:

1. Στην ερωτώσα Υπηρεσία έχουν κατατεθεί οι κάτωθι αναφερόμενες τρεις (3) αιτήσεις ιατρών Κλάδου Ε.Σ.Υ. για απόσπαση σε θέση Εθνικού Εμπειρογνώμονα στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Φαρμάκων, μετά από προκήρυξη του φορέα:

α) του ιατρού Γ.Κ., Επιμελητή Β΄ Καρδιολογίας στο Γ.Ν.Θ. «ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ», με ημερομηνία διορισμού 28-01-2022,

β) της ιατρού Α.Α., Επιμελήτριας Α΄ Παιδιατρικής στο Γ.Ν.Π.Α. «ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ», με ημερομηνία διορισμού 25-11-2014,

γ) του ιατρού Ν.Κ., Επιμελητή Α΄ Ρευματολογίας στο Γ.Ν.Θ. «ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ», με ημερομηνία διορισμού 09-12-2020.

Ο ιατρός Γ.Κ. και ο ιατρός Ν.Κ. υπηρετούν σε θέση Κλάδου Ε.Σ.Υ. επί θητεία, ενώ η ιατρός Α.Α. υπηρετεί σε μόνιμη θέση κλάδου Ε.Σ.Υ., μετά από αξιολόγηση από το αρμόδιο Συμβούλιο Αξιολόγησης του Νοσοκομείου στο πέρας της πρώτης πενταετούς θητείας μετά το διορισμό της.

2. Οι ανωτέρω ιατροί συμμετείχαν σε προκήρυξη του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Φαρμάκων, που είναι εποπτευόμενος φορέας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, αφού έγιναν δεκτοί από τον εν λόγω φορέα, δέχτηκαν πρόσκληση προκειμένου να εργαστούν με απόσπαση ως Εθνικοί Εμπειρογνώμονες στην Ομάδα Εργασίας Ρυθμιστικής Επιστήμης και Καινοτομίας για χρονικό διάστημα δύο (2) ετών, για τον ιατρό Γ.Κ. και την ιατρό Α.Α. και ενός (1) έτους για τον ιατρό Ν.Κ..

3. Κατόπιν των ανωτέρω, η ερωτώσα Υπηρεσία έθεσε τα ερωτήματα που αναφέρονται στην περίληψη της παρούσας.

4. Επί σχετικού ερωτήματος της ερωτώσας Υπηρεσίας, η Διεύθυνση Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού – Τμήμα Κινητικότητας της Γενικής

Γραμματείας Ανθρώπινου Δυναμικού Δημόσιου Τομέα του Υπουργείου Εσωτερικών, με το με αριθ. πρωτ. ΔΙΔΑΔ/Φ.41/17869/23.02.2023 έγγραφό της, με Θέμα: «Απόσπαση Ιατρού ΕΣΥ σε θέση Εθνικού Εμπειρογνώμονα στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Φαρμάκων», αφού παραθέτει τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 1104/1980 (Α'298), όπως ισχύει, εκθέτει τα εξής:

«...Βάσει των ως άνω διατάξεων προκύπτει ότι ως τακτικό προσωπικό νοείται το προσωπικό εκείνο, το οποίο υπάγεται σε υπηρεσιακά συμβούλια, ήτοι πολιτικοί διοικητικοί υπάλληλοι που υπάγονται στις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα και του Κώδικα Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων. Προς επίρρωση των ανωτέρω, τίθεται υπόψη σας η σχετική ΚΥΑ περί καθορισμού αποζημίωσης των αποσπώμενων ως Εθνικών Εμπειρογνομώνων, η οποία ρυθμίζει τα θέματα αποζημίωσης βάσει του βαθμολογίου που προβλέπεται στις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα και του όμοιου αντίστοιχου του ΚΔΚΥ.

Άποψη της Υπηρεσίας μας είναι ότι ειδικές κατηγορίες προσωπικού, το οποίο κατά νομοθετική πρόβλεψη υπάγεται σε διαφορετικές ρυθμίσεις ως προς τις υπηρεσιακές του μεταβολές, δεν δύναται να αποσπάται σύμφωνα με τις διατάξεις που αφορούν τους πολιτικούς διοικητικούς υπαλλήλους, εκτός και εάν ρητώς συμπεριλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής αυτών.

Ως εκ των ανωτέρω, η απόσπαση Ιατρών ΕΣΥ ως εθνικών εμπειρογνομώνων δεν είναι δυνατόν να πραγματοποιηθεί βάσει των διατάξεων του ν.1104/1980, όπως ισχύει, αλλά το εν λόγω θέμα απαιτεί σχετική νομοθετική ρύθμιση.».

Νομοθετικό πλαίσιο

5. Στις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 1104/1980 «Περί εκπροσώπησης της Ελλάδος στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες ιδρύσεως Διπλωματικών και Προξενικών ρυθμίσεως άλλων συναφών οργανωτικών θεμάτων» (Α' 298), όπως η παράγραφος αυτή τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε από το άρθρο 87 του ν. 1892/1990 (Α' 101), την παρ. 50 του άρθρου 1 του ν. 2412/1996 (Α' 123), την παρ. 13 του άρθρου 26 του ν. 2085/1992 (Α' 170), το άρθρο 14 του ν. 2790/2000 (Α' 24) το άρθρο 22 του ν. 3152/2003 (Α' 152), στη συνέχεια αντικαταστάθηκε με το άρθρο 7 του ν. 3320/2005 «Ρυθμίσεις θεμάτων για το προσωπικό του Δημοσίου και των νομικών προσώπων του ευρύτερου δημόσιου τομέα και για τους Ο.Τ.Α.» (Α' 48) και ακολούθως, το πρώτο εδάφιο της αντικαταστάθηκε με το άρθρο

τέταρτο του ν. 4380/2016 (Α' 66) και το προτελευταίο εδάφιο της αντικαταστάθηκε με το άρθρο τέταρτο του ν. 4420/2016 (Α' 175), ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Άρθρο 6

1. Επιτρέπεται η απόσπαση του τακτικού προσωπικού των δημοσίων υπηρεσιών, Ν.Π.Δ.Δ., των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού, καθώς και των φορέων του δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται με τις διατάξεις του άρθρου 51 του ν. 1892/1990, όπως ισχύει κάθε φορά είτε ως εθνικών εμπειρογνομόνων είτε για απασχόλησή τους σε υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) ή των κρατών - μελών της Ε.Ε., άλλων χωρών, καθώς και σε Διεθνείς και Περιφερειακούς Οργανισμούς, ως και σε Γραμματείες Διεθνών Συμβάσεων στο πλαίσιο προγραμμάτων για την ανάπτυξη της συνεργασίας μεταξύ:

α) των εθνικών διοικήσεων των κρατών - μελών ή άλλων χωρών και των υπηρεσιών της Ε.Ε.,

β) των εθνικών διοικήσεων των κρατών - μελών της Ε.Ε.,

γ) των εθνικών διοικήσεων των κρατών - μελών της Ε.Ε. και άλλων κρατών,

δ) των υπηρεσιών Διεθνών και Περιφερειακών Οργανισμών, ως και των Γραμματειών Διεθνών Συμβάσεων.

Η απόσπαση γίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών και του οικείου Υπουργού, ύστερα από γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου της υπηρεσίας προέλευσης του υπαλλήλου, καθώς και του συλλογικού οργάνου διοίκησης, στις περιπτώσεις που αυτό υφίσταται....

Η διάρκεια της απόσπασης ορίζεται μέχρι δύο (2) έτη, με δυνατότητα παράτασης μέχρι τέσσερα (4) έτη ακόμη.

Ο χρόνος της απόσπασης λογίζεται για κάθε συνέπεια ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας στη θέση που κατέχουν οργανικά οι υπάλληλοι, οι οποίοι εξακολουθούν να λαμβάνουν τις μηνιαίες τους αποδοχές από την υπηρεσία, στην οποία ανήκουν οργανικά.».

6. Στις διατάξεις του άρθρου 24 του ν. 1397/1983 «Εθνικό Σύστημα Υγείας» (Α' 143) - το οποίο είχε καταργηθεί με το άρθρο 132 του ν. 2071/1992 (Α' 123) και επανήλθε σε ισχύ με την περ. β' του άρθρου 1 του ν. 2194/1994 (Α'

34), όπως ίσχυε πριν από τη δημοσίευση του ν. 2071/1992 - ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 24 - Γιατροί του εθνικού συστήματος υγείας (Ε.Σ.Υ.):

1. Οι θέσεις του ιατρικού προσωπικού των νοσοκομείων οποιασδήποτε νομικής μορφής και των, κατά τις διατάξεις του νόμου αυτού, κέντρων υγείας, εκτός από τα νοσοκομεία των ενόπλων δυνάμεων και των Α.Ε.Ι., συνιστώνται ως θέσεις γιατρών πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης.

2. Οι γιατροί αυτοί είναι μόνιμοι δημόσιοι λειτουργοί και απαγορεύεται να ασκούν την ιατρική ως ελεύθερο επάγγελμα ή οποιοδήποτε άλλο επάγγελμα εκτός από αυτά που έχουν σχέση με συγγραφική ή καλλιτεχνική δραστηριότητα και να κατέχουν οποιαδήποτε άλλη δημόσια ή ιδιωτική θέση. Επίσης, απαγορεύεται να είναι ιδιοκτήτες ιδιωτικής κλινικής ή φαρμακευτικής επιχείρησης ή να μετέχουν σε εταιρείες με αντίστοιχα αντικείμενα.».

7. Στις διατάξεις του άρθρου 63 του ν. 2071/1992 «Εκσυγχρονισμός και Οργάνωση Συστήματος Υγείας» (Α' 123), όπως ισχύουν, ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Άρθρο 63 - Εργασιακές σχέσεις ιατρών

1. Οι θέσεις του ιατρικού προσωπικού των νοσοκομείων ν.π.δ.δ. και των κατά τις διατάξεις του νόμου αυτού κέντρων υγείας εκτός από τα νοσοκομεία των Ενόπλων Δυνάμεων και των Α.Ε.Ι., συνιστώνται εφεξής ως θέσεις ιατρών πλήρους και αποκλειστικής ή μερικής απασχόλησης. ...

2. Οι υπηρετούντες μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου ιατροί πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, καθώς και οι ιατροί, οι οποίοι έχουν κριθεί επιτυχώς να καταλάβουν θέση, πριν τη δημοσίευση του παρόντος νόμου είναι μόνιμοι δημόσιοι λειτουργοί. Θέσεις ιατρών Ε.Σ.Υ., που έχουν προκηρυχθεί και δεν έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία επιλογής, επαναπροκηρύσσονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

3. Οι παραπάνω μόνιμοι ιατροί, είτε υπηρετούν σε οργανικές θέσεις, είτε σε προσωποπαγείς θέσεις απαγορεύεται να ασκούν την ιατρική ή οδοντιατρική ως ελεύθερο επάγγελμα ή οποιοδήποτε άλλο επάγγελμα εκτός από αυτά που έχουν σχέση με συγγραφική, καλλιτεχνική ή διδακτική δραστηριότητα και να κατέχουν οποιαδήποτε άλλη δημόσια ή ιδιωτική θέση, πλην εκείνων, που προβλέπονται κατ' εξαίρεση με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

4. Οι ιατροί που διορίζονται για πρώτη φορά σε θέσεις του κλάδου ιατρών Ε.Σ.Υ. πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης που προκηρύσσονται μετά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου είναι δημόσιοι λειτουργοί επί θητεία και ισχύουν γι' αυτούς οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού, μόνον, σε ό,τι αφορά την άσκηση ελεύθερου ή άλλου επαγγέλματος. 5. ... 6. ... 7. ...».

8. Στις διατάξεις του άρθρου 75 του ίδιου ως άνω νόμου 2071/1992, όπως ισχύουν, μετά την αντικατάσταση του άρθρου αυτού από το άρθρο 39 του ν. 4368/2016 «Μέτρα επιτάχυνσης του κυβερνητικού έργου και άλλες διατάξεις» (Α' 26) ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 75 - Κινητικότητα κλάδου ιατρών Ε.Σ.Υ. εντός φορέων παροχής υπηρεσιών υγείας των Δ.Υ.Πε.

Οι ιατροί κλάδου Ε.Σ.Υ. μπορούν να αποσπώνται, για την κάλυψη υπηρεσιακών αναγκών σε Νοσοκομεία, Κέντρα Υγείας, Περιφερειακά Ιατρεία, Πολυδύναμα Περιφερειακά Ιατρεία και Αποκεντρωμένες Μονάδες Υγείας, εντός της ίδιας ΔΥ.Πε. με απόφαση του Διοικητή της ΔΥ.Πε. ή σε άλλη Υγειονομική Περιφέρεια με κοινές αποφάσεις των Διοικητών των οικείων Υ.Πε., για χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο των έξι (6) μηνών συνολικά ανά θητεία. Σε περίπτωση διαφωνίας των δυο Διοικητών, η απόσπαση γίνεται μόνο με απόφαση του Υπουργού Υγείας. Από τη διάταξη αυτή εξαιρούνται και δεν μπορούν να αποσπώνται οι ιατροί-μητέρες με παιδιά κάτω των έξι (6) ετών. Με απόφαση του Διοικητή της Υ.Πε. ή με κοινή απόφαση των Διοικητών των Υ.Πε., κατόπιν εισήγησης του Δ.Σ. του Νοσοκομείου στο οποίο κατέχει θέση αλλά και του Νοσοκομείου στο οποίο αποσπάται, μπορεί να παρατείνεται για ακόμη ένα (1) έτος η απόσπαση, εφόσον ο ενδιαφερόμενος συναινεί. Κατ' εξαίρεση, οι ιατροί Ε.Σ.Υ. μπορούν να αποσπώνται μετά από αίτησή τους, για λόγους υγείας, εντός της ίδιας Υγειονομικής Περιφέρειας με απόφαση του Διοικητή της οικείας Υ.Πε. ή σε άλλη Υγειονομική Περιφέρεια με κοινές αποφάσεις των Διοικητών των οικείων Υ.Πε., για χρονικό διάστημα όχι άνω των τριών (3) ετών. Με υπουργική απόφαση δύνανται να καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και κάθε περαιτέρω λεπτομέρεια για τη διαδικασία της απόσπασης του ιατρικού προσωπικού και της μετακίνησής του.».

9. Στις διατάξεις των άρθρων 2 και 68 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (Υπαλληλικός

Κώδικας-Υ.Κ.), που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3528/2007 «Κύρωση του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.» (Α' 26), όπως ισχύουν, μετά την αντικατάστασή τους από τις διατάξεις του άρθρου 12 του ν. 4440/2016 (Α' 224), ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

Άρθρο 2 – Έκταση εφαρμογής

«1. Στις διατάξεις του παρόντος Κώδικα υπάγονται οι πολιτικοί διοικητικοί υπάλληλοι του κράτους και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.

2. Υπάλληλοι ή λειτουργοί του κράτους ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, οι οποίοι, κατά συνταγματική ή νομοθετική πρόβλεψη, διέπονται από ειδικές διατάξεις, καθώς και οι υπάλληλοι των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται από τις ειδικές γι' αυτούς διατάξεις.».

Άρθρο 68 - Απόσπαση

«1. Η απόσπαση, ήτοι η απομάκρυνση του υπαλλήλου για ορισμένο χρονικό διάστημα από την υπηρεσία στην οποία ανήκει η οργανική θέση που κατέχει και η ανάθεση σε αυτόν καθηκόντων σε άλλη υπηρεσία, διενεργείται για την κάλυψη επείγουσών υπηρεσιακών αναγκών προσωρινού χαρακτήρα και αφορά την άσκηση καθηκόντων κλάδου για τον οποίο ο υπάλληλος διαθέτει τα απαιτούμενα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα. Ο χρόνος της απόσπασης λογίζεται για κάθε συνέπεια ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας στη θέση στην οποία ανήκει οργανικά.

2. ... 3. ... 4. ...

5. Η διάρκεια των ανωτέρω αποσπάσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα (1) έτος συνολικά. Με πρωτοβουλία της υπηρεσίας υποδοχής και συναίνεση του υπαλλήλου είναι δυνατή η παράτασή της για τρεις (3) μήνες. Κατ' εξαίρεση η απόσπαση σε υπηρεσία απομακρυσμένης - παραμεθόριας περιοχής δύναται να παραταθεί κατά ένα (1) έτος.

6. Η απόσπαση παύει αυτοδικαίως, όταν λήξει το χρονικό όριο της παραγράφου 5. Ο υπάλληλος με τη λήξη της απόσπασης επανέρχεται υποχρεωτικά στη θέση του, χωρίς άλλη διατύπωση.....

7. Οι αποδοχές του αποσπασμένου υπαλλήλου καταβάλλονται από την υπηρεσία υποδοχής.

8. Απαγορεύεται η απόσπαση υπαλλήλου, με γενικές ή ειδικές διατάξεις πριν παρέλθει διετία από το διορισμό του....9....10....11....

12. Διατηρούνται σε ισχύ μόνο οι ειδικές διατάξεις που προβλέπεται ρητά ότι εξαιρούνται από το ΕΣΚ.».

10. Στις διατάξεις του άρθρου 7 του ν. 3754/2009 «Ρύθμιση όρων απασχόλησης των νοσοκομειακών ιατρών του ΕΣΥ, σύμφωνα με το π.δ. 76/2005 και άλλες διατάξεις» (Α' 43), όπως ισχύουν, ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

« Άρθρο 7 - Μεταβατική διάταξη

Δεν επαναπροκηρύσσονται οι θέσεις ιατρών που υπηρετούν στο ΕΣΥ ως Επιμελητές Α', Β' και Γ' με πενταετή θητεία και δεν έχουν μονιμοποιηθεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Με τη συμπλήρωση της πενταετίας οι ιατροί που κατέχουν τις θέσεις αυτές κρίνονται ατομικά με βάση τα κριτήρια του άρθρου 35 παρ. 6 του ν. 2519/1997, όπως ισχύει, και εφόσον η κρίση τους είναι θετική μονιμοποιούνται. Αρμόδιο για την κρίση τους είναι το Συμβούλιο του άρθρου 4 του παρόντος νόμου, για την εξέλιξη των υπηρετούντων ιατρών ΕΣΥ. Αν η κρίση δεν είναι θετική, οι θέσεις κενούνται και επαναπροκηρύσσονται, σύμφωνα με τους όρους του παρόντος νόμου.

Οι υπηρετούντες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου σε θέση Διευθυντή Ιατρού Ε.Σ.Υ. με πενταετή θητεία, οι οποίοι δεν έχουν μονιμοποιηθεί, κρίνονται στο τέλος της πενταετίας για μονιμοποίηση ατομικά από το Συμβούλιο του άρθρου 4 του παρόντος νόμου για την εξέλιξη των υπηρετούντων ιατρών Ε.Σ.Υ., με βάση τα κριτήρια της παρ. 6 του άρθρου 35 του ν. 2519/1997 και εφόσον η κρίση τους είναι θετική μονιμοποιούνται. Αν η κρίση δεν είναι θετική, οι θέσεις κενώνονται και προκηρύσσονται εκ νέου, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3754/2009....».

11. Στην παρ. 1 του άρθρου 19 του ν. 4440/2016 «Ενιαίο Σύστημα Κινητικότητας στη Δημόσια Διοίκηση και την Τοπική Αυτοδιοίκηση....» (Α' 224) ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι «1. Κάθε γενική ή ειδική διάταξη για τη διενέργεια απόσπασης ή μετάταξης που αντίκειται στις διαδικασίες, τους όρους και τις προϋποθέσεις που θέτει το ΕΣΚ καταργείται, με την επιφύλαξη του άρθρου 18, με εξαίρεση τις εξής ειδικές διατάξεις για τις αποσπάσεις: «α)...β)...δ)...ε)...στ)...θ)...ι)...ια)...ιγ...ιδ) σε Υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων χωρών, σε

διεθνείς οργανισμούς και στις Αρχές της Εξωτερικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Εξωτερικών... ιστ)...ιθ)...κα)...κβ)...κδ)...κε)...».

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

Από τις προαναφερθείσες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει του όλου νομικού πλαισίου στο οποίο εντάσσονται, του σκοπού που εξυπηρετούν και την υπαγωγή σε αυτές των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη του Τμήματος από την ερωτώσα Υπηρεσία, συνάγονται τα ακόλουθα:

12. Όπως έχει κριθεί, οι ιατροί του Ε.Σ.Υ. είναι μόνιμοι ή επί θητεία δημόσιοι λειτουργοί των νοσοκομείων και η υπηρεσιακή τους κατάσταση και, ιδιαίτερα, τα θέματα που αφορούν τον διορισμό, την εξέλιξη, το πειθαρχικό δίκαιο και τη λύση της υπαλληλικής τους σχέσης, διέπονται από ειδικές διατάξεις (ΟλΣΤΕ 1886/2005, ΣΤΕ 1735/2009, 913/2012, 831/2019, ΓνωμΟΛΝΣΚ 206/2008, ΓνωμΝΣΚ 58, 280/2009, 99/2019 κ.ά.), ενώ, για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται από τις ειδικές διατάξεις, οι ιατροί του Ε.Σ.Υ. υπάγονται στις ρυθμίσεις του Υπαλληλικού Κώδικα, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 2 αυτού (ΣΤΕ 913/2012, ΓνωμΝΣΚ 199/2014, 64/2013, ΓνωμΟΛΝΣΚ 206/2008, ΓνωμΝΣΚ 169, 276/2010, 58/2009).

13. Σύμφωνα με πάγια νομολογία (ΟλΣΤΕ 1408/2022 15η σκέψη, ΣΤΕ 1292/2003, 4519/2011), οι μόνιμοι ιατροί του Ε.Σ.Υ. τελούν υπό ιδιαίτερο υπηρεσιακό καθεστώς από άποψη εισόδου και εξέλιξης στη δημόσια υπηρεσία, σε σχέση με τους λοιπούς δημοσίους υπαλλήλους. Ειδικότερα, οι ιατροί του Ε.Σ.Υ. εισέρχονται στη δημόσια υπηρεσία όχι μόνο στον εισαγωγικό βαθμό του κλάδου τους, όπως προβλέπεται, κατ' αρχήν, για τους λοιπούς δημοσίους υπαλλήλους [βλ. Υ.Κ., ν. 2683/1999 (Α' 19) άρθρο 79, ν. 3528/2007 (Α' 26) άρθρο 80, βλ. και άρθρο 6 του ν. 4024/2011 (Α' 226) - (Ενιαίο μισθολόγιο- βαθμολόγιο)], αλλά και σε βαθμό ανώτερο αυτού, ακόμη και απευθείας στον βαθμό του Διευθυντή του Ε.Σ.Υ., ανάλογα με τα τυπικά και ουσιαστικά τους προσόντα, μετά από προκήρυξη της οικείας θέσης και απόφαση των αρμοδίων συμβουλίων. Περαιτέρω, οι ιατροί του Ε.Σ.Υ. εισέρχονται στη δημόσια υπηρεσία σε μεγαλύτερη ηλικία (ενόψει της απαίτησης του νομοθέτη για μακρό χρόνο ειδικότητας, ανάλογα με την υπό κατάληψη εκάστοτε θέση), αξιολογείται δε κατά τον διορισμό τους, από τα

αρμόδια όργανα επιλογής, όλη η μέχρι τότε ιατρική προϋπηρεσία τους, ποσοτική και ποιοτική, ανεξαρτήτως αν έχει προσφερθεί σε δημόσια ή ιδιωτικά νοσοκομεία, στα οποία είναι δυνατόν να έχουν διανύσει μεγάλο μέρος ή και το σύνολο της ιατρικής προϋπηρεσίας τους. Εξάλλου, η εμπειρία που αποκτήθηκε κατά την προϋπηρεσία αυτή και το ιατρικό και επιστημονικό έργο που παρήγαγαν κατά τη διάρκειά της, αξιολογούνται κατά την κρίση και την επιλογή τους για την κατάληψη της θέσης για την οποία είναι υποψήφιοι [βλ. αποφάσεις Υπουργού Υγείας Πρόνοιας 17653/1984 (Β' 849) και 13α/οικ. 39832/1997 (Β' 1088), ΟλΣτΕ 1408/2022, 431/2018, ΣτΕ 1292/2003, βλ. και 4519/2011). Επιπλέον, από τις διατάξεις που αφορούν στη μισθολογική εξέλιξη των ιατρών του Ε.Σ.Υ., προκύπτει ότι ο νομοθέτης επιφύλαξε διαχρονικά στους ιατρούς του Ε.Σ.Υ. ιδιαίτερη μισθολογική μεταχείριση, με αποδοχές προβλεπόμενες ειδικά στον νόμο και ύψους ανάλογου προς την σημασία του λειτουργήματός τους, κατ' εκτίμηση των ειδικών συνθηκών άσκησης του εν λόγω λειτουργήματος, των ιδιαίτερων απαιτήσεων του ιατρικού επαγγέλματος, όσον αφορά τον χρόνο απασχόλησης, την ένταση και την ποιότητα της εργασίας, των ιδιαίτερων ευθυνών που απορρέουν από την άσκησή του, του καθεστώτος πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης υπό το οποίο παρέχουν τις υπηρεσίες τους, του μεγαλύτερου χρόνου γενικής εκπαίδευσης σε σχέση με άλλους επιστήμονες, της πολυετούς μεταπανεπιστημιακής μετεκπαίδευσής τους για ειδίκευση αλλά και της ανάγκης για διαρκή εκπαίδευση στην επιστήμη τους (βλ. ΟλΣτΕ 1408/2022, 431/2018, ΣτΕ 78/2003, 3115/2002, 3901, 2215/2001, 2440/2000, 2/1998, 5624/1996, 3613, 3582/1996 επταμ., βλ. επίσης ΣτΕ 2398/2013, 1594/2009 κ.ά.).

14. Εξάλλου, όπως γίνεται δεκτό, το ζήτημα της απόσπασης των ιατρών του κλάδου του Εθνικού Συστήματος Υγείας διέπεται από ειδικές διατάξεις και, ως εκ τούτου, δεν τυγχάνουν εφαρμογής οι περί απόσπασης διατάξεις του άρθρου 68 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 του εν λόγω Κώδικα (βλ. ad hoc ΣτΕ 27/2021 8η σκέψη, πρβλ. 831/2019 5η σκέψη, 2725/2007 4η σκέψη).

15. Περαιτέρω, στην εισηγητική έκθεση επί του σχεδίου του ν. 3320/2005 και ειδικότερα, επί του άρθρου 7 του εν λόγω νόμου, εκτίθενται τα ακόλουθα:

«Η συγκεκριμένη νομοθετική ρύθμιση προτείνεται προκειμένου να κωδικοποιηθεί το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο (άρθρο 6 του ν.1104/1980 ΦΕΚ 298 Α΄, άρθρο 87 του ν.1892/1990 ΦΕΚ 101 Α΄, άρθρο 14 του ν.2790/2000 ΦΕΚ 24 Α΄, άρθρο 22 του ν.3152/2003 ΦΕΚ 152 Α΄), το οποίο είναι διάσπαρτο και αποσπασματικό, ενώ σε ορισμένα σημεία οι σχετικές διατάξεις αλληλοαναιρούνται.

Επιπλέον, οι ανωτέρω διατάξεις επιτρέπουν τη διάθεση (απόσπαση) δημοσίων υπαλλήλων και υπαλλήλων του δημόσιου τομέα ως εθνικών εμπειρογνομόνων μόνο σε υπηρεσίες χωρών της Ε.Ε., καθώς και της Κεντρικής και της Ανατολικής Ευρώπης, υποψηφίων για ένταξη στην Ε.Ε..

Με τη νομοθετική αυτή ρύθμιση προβλέπεται, επομένως, η δυνατότητα απόσπασης και, σε τρίτες χώρες, οπουδήποτε δηλαδή επιθυμεί η Ελλάδα να προωθήσει προγράμματα συνεργασίας πέραν των κρατών – μελών της Ε.Ε.».

16. Όπως αναφέρεται στην ανωτέρω εισηγητική έκθεση, η βούληση του νομοθέτη ήταν να κωδικοποιηθεί, με το άρθρο 7 του ν. 3320/2005, το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τα ζητήματα της απόσπασης δημοσίων υπαλλήλων και υπαλλήλων φορέων του δημόσιου τομέα, είτε ως εθνικών εμπειρογνομόνων, είτε για απασχόλησή τους σε υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή των κρατών μελών της ή άλλων (τρίτων) χωρών. Κατά συνέπεια, πρόθεση του νομοθέτη δεν ήταν να εισαχθεί μια νέα ρύθμιση σχετικά με τα παραπάνω ζητήματα, διευρύνοντας το πεδίο εφαρμογής του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου, με μόνη εξαίρεση την προσθήκη της δυνατότητας απόσπασης δημοσίων υπαλλήλων και υπαλλήλων φορέων του δημόσιου τομέα, ως εθνικών εμπειρογνομόνων, σε υπηρεσίες όχι μόνο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών αυτής αλλά και άλλων (τρίτων) χωρών.

17. Παρατηρείται συναφώς ότι στον τίτλο του άρθρου 7 του ν. 3320/2005 γίνεται αναφορά σε *«Αποσπάσεις υπαλλήλων σε υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των κρατών μελών αυτής ή άλλων χωρών»*, ενώ η εισηγητική έκθεση επί του άρθρου αυτού κάνει λόγο για *«...διάθεση (απόσπαση) δημοσίων υπαλλήλων και υπαλλήλων του δημόσιου τομέα...»*. Ομοίως και οι μνημονευόμενες στην εν λόγω εισηγητική έκθεση διατάξεις των άρθρων 87 του ν. 1892/1990 (η παρ. 1 του οποίου αντικατέστησε την παρ. 1 του άρθρου

6 του ν. 1104/1980) και 14 του ν. 2790/2000, αναφέρονται σε αποσπάσεις δημοσίων υπαλλήλων και υπαλλήλων φορέων του δημόσιου τομέα.

18. Για τις αποσπάσεις δημοσίων λειτουργών σε υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), προβλέπουν ειδικές νομοθετικές διατάξεις, όπως π.χ. η διάταξη της παρ. 3 του ίδιου άρθρου 6 του ν. 1104/1980, όπως αντικαταστάθηκε αφότου ίσχυσε, με το άρθρο 9 παρ. 7 του ν. 1160/1981 (Α' 147), η οποία ορίζει ότι *«Δικαστικοί λειτουργοί δύνανται να αποδέχονται θέσιν εις τας Ευρωπαϊκάς Κοινότητες προς παροχήν αντιστοίχων προς το λειτούργημα των ή νομικών εν γένει υπηρεσιών εις την αλλοδαπήν, επί οιαδήποτε σχέσει, μετά προηγουμένην άδειαν του Υπουργικού Συμβουλίου, κατόπιν γνώμης του αρμοδίου δι' έκαστον κλάδον Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου.»*. Συναφής είναι και η διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 62 του ν. 4938/2022 *«Κώδικας Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάσταση Δικαστικών Λειτουργών και λοιπές διατάξεις»* (ΦΕΚ Α' 109/06-06-2022), σύμφωνα με την οποία, στους δικαστικούς λειτουργούς επιτρέπεται, ενώ διατηρούν την κύρια θέση τους, να επιλέγονται και να καταλαμβάνουν άμισθη θέση, με μερική απασχόληση, σε ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς προς άσκηση ειδικών καθηκόντων συναφών προς τη δικαιοσύνη, μετά από σύμφωνη γνώμη του οικείου Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου και απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης.

19. Από τα όσα εκτέθηκαν ανωτέρω, συνάγεται ότι στην έννοια του τακτικού προσωπικού των δημοσίων υπηρεσιών, Ν.Π.Δ.Δ., των Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού, καθώς και των φορέων του δημόσιου τομέα, στο οποίο αναφέρονται οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 1104/1980, όπως ισχύει, υπάγονται πολιτικοί διοικητικοί υπάλληλοι του κράτους και υπάλληλοι φορέων του δημόσιου τομέα. Οι ιατροί του Ε.Σ.Υ., ως μόνιμοι ή επί θητεία δημόσιοι λειτουργοί των νοσοκομείων, δεν υπάγονται στην έννοια του τακτικού προσωπικού των ως άνω διατάξεων, διότι, όπως προαναφέρθηκε, τελούν υπό ιδιαίτερο υπηρεσιακό καθεστώς, σε σχέση με τους λοιπούς δημοσίου υπαλλήλους.

20. Εξάλλου, όπως το ζήτημα της απόσπασης των ιατρών του Ε.Σ.Υ. εντός φορέων παροχής υπηρεσιών υγείας των Δ.Υ.Πε. διέπεται από τις προαναφερθείσες ειδικές διατάξεις του άρθρου 75 του ν. 2071/1992, χωρίς να καταλείπεται πεδίο εφαρμογής των περί απόσπασης διατάξεων του άρθρου

68 του Υπαλληλικού Κώδικα, ομοίως και το ζήτημα της απόσπασσης των ιατρών του Ε.Σ.Υ. σε θέσεις εθνικών εμπειρογνομόνων σε ευρωπαϊκούς οργανισμούς ή σε άλλες υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή των κρατών μελών της ή άλλων (τρίτων) χωρών, θα πρέπει να ρυθμισθεί από ειδικές νομοθετικές διατάξεις.

21. Κατ' ακολουθία των ανωτέρω εκτεθέντων, στο πρώτο σκέλος του υπό εξέταση ερωτήματος προσήκει αρνητική απάντηση. Ενόψει τούτου, παρέλκει η απάντηση στο δεύτερο σκέλος του ερωτήματος, η οποία προϋποθέτει θετική απάντηση στο πρώτο σκέλος του ερωτήματος.

Απάντηση

22. Σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, στο ερώτημα που υποβλήθηκε, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (ΣΤ' Τμήμα), γνωμοδοτεί, ομόφωνα, ως εξής:

Στην έννοια του τακτικού προσωπικού των δημοσίων υπηρεσιών, Ν.Π.Δ.Δ., των Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού, καθώς και των φορέων του δημόσιου τομέα, στο οποίο αναφέρονται οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 1104/1980, όπως ισχύει, υπάγονται πολιτικοί διοικητικοί υπάλληλοι του κράτους και υπάλληλοι φορέων του δημόσιου τομέα. Οι ιατροί του Ε.Σ.Υ., ως μόνιμοι ή επί θητεία δημόσιοι λειτουργοί των νοσοκομείων, δεν υπάγονται στην έννοια του τακτικού προσωπικού των ως άνω διατάξεων, διότι τελούν υπό ιδιαίτερο υπηρεσιακό καθεστώς, σε σχέση με τους λοιπούς δημοσίους υπαλλήλους.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 25/10/2024

Ο Πρόεδρος του ΣΤ' Τμήματος του ΝΣΚ

Η Εισηγήτρια

Κωνσταντίνος Γεωργιάδης

Αντιπρόεδρος ΝΣΚ

Δέσποινα Γάκη

Νομική Σύμβουλος του Κράτους